

PROGRAM SOCIÁLNA POLITIKA A STARNUTIE OBYVATEĽSTVA SPOLU - občianska demokracia

Slovenská Republika je krajinou, ktorá má zásadný demografický problém. Tzv. Husákové deti, generácia ľudí narodených medzi rokmi 1970 až 1985, sú v súčasnosti silnou generáciou 35 až 50 ročných ľudí v najproduktívnejšom veku, na ktorej je založený ekonomický rozvoj Slovenska. V rokoch 2018 až 2020 v čase ekonomického rastu Slovensko preto v zásade nemá problém s financovaním priebežného dôchodkového systému (tzv. I. pilier, Sociálna poisťovňa), na Slovensku je aktuálne priaznivý pomer medzi prispievateľmi do systému a poberateľmi dôchodkov, zaznamenávame najnižšiu nezamestnanosť v novodobej histórii Slovenska, slušný rast miezd a tým i výber odvodov do Sociálnej poisťovne, respektíve celkovo prudký nárast príjmov verejných rozpočtov.

Tichý skrytý dlh, ktorý má Slovenská republika už teraz voči starším ľuďom je daný nedostatkom ponuky sociálnych služieb, jednak pokiaľ ide o "kamenné" zariadenia i pokiaľ ide o terénne sociálne služby.

Aktuálne pomerne uspokojivý stav demografie však nebude trvať večne. Už po roku 2030 sa pomer pracujúci / dôchodcovia začne postupne zhoršovať a v roku 2060 bude kulminovať vo svojej negatívnej podobe. Silné ročníky 1970 až 1985 budú poberať dôchodky avšak v produktívnom veku budú ročníky 1990 až 2010, ktoré sú veľmi slabé.

PRIORITY STRANY SPOLU

- Stabilizácia dôchodkového systému, vrátenie dôvery občanov
- Prijímanie zmien po pokojnej a dôkladnej diskusii a so širokou podporou
- Zrozumiteľnosť systému pre občana - jasné pomenovanie na čo má občan právo za to, že platí odvody - kde je systém solidárny, kde je zásluhový, virtuálne dôchodkové účty, informovanosť
- Zvýhodnenie tých, čo pracujú, solidarita s tými, čo pracovať z objektívnych príčin nemôžu, zavedenie rozpätia dôchodkového veku, modernizácia dôchodkového systému
- Podpora rodovej rovnosti, zdieľanie dôchodkových nárokov medzi manželmi, vyššia podpora štátu pre rodičov
- Zvýšenie výnosov v druhom a treťom pilieri pre sporiteľov pomocou legislatívnych opatrení, podpora dobrovoľných schém sporenia
- Zásadná rekonštrukcia systému sociálnych služieb a definovanie dlhodobej zdravotnej starostlivosti

SÚČASNÝ STAV PODROBNEJŠIE

Dôchodkový systém

- V rokoch 2003 – 2006 sa na Slovensku uskutočnila dôchodková reforma. Dôchodkový systém je trojpilierový. Prvý pilier = priebežný systém (Sociálna poisťovňa), druhý pilier = dôchodkové sporenie (osobné dôchodkové účty spravované dôchodkovými spoločnosťami), tretí pilier = doplnkové dôchodkové sporenie.

- V roku 2012 druhá vláda Roberta Fica presadila automatické upravovanie dôchodkového veku a zmenu valorizácie. Po týchto opatreniach, ktoré mohli vylepšiť systém, však už nasledovali len negatívne zmeny. Už v roku 2012 vláda využila dôchodkové úspory občanov na okamžité vylepšenie deficitov vo verejných rozpočtoch (opakované otváranie druhého piliera, negatívna kampaň, zníženie príspevkov do druhého piliera). Zvyšovali sa odvody (zvýšenie tzv. minimálnych odvodov pre živnostníkov, postupné zvyšovanie stropov vymeriavacích základov). Zatiaľ posledným negatívnym zásahom bolo presadenie stropu dôchodkového veku do Ústavy SR. Neustále a často výrazne protichodné legislatívne zmeny zároveň znamenali zvyšovanie nedôvery občanov voči dôchodkovému systému.
- Poučením z doterajšej histórie by malo byť aj to, že zásadné zmeny by sa mali robiť len po konsenze relevantnej väčšiny v národnom parlamente, po poctivej diskusii medzi politickými stranami a odborníkmi, pri prihliadnutí na dobré príklady z iných štátov EÚ a sveta.

Silné stránky súčasného dôchodkového systému:

- Trojpilierový systém je robustný a po jeho doladení je pripravený na horšie časy
- Každý z dôchodkových pilierov má inú filozofiu a ako celok sa dobre dopĺňajú
- Zavedenie inštitútu minimálneho dôchodku v prvom pilieri (s výhradami)

Slabé stránky a nedostatky:

- Nízka dôvera občanov daná neustálymi a často protichodnými legislatívnymi zmenami
- Oslabenie druhého piliera po roku 2012.
- Dôchodky z druhého piliera sú v porovnaní s obdobnými schémami v zahraničí príliš nízke.
- Tretí pilier má v praxi zanedbateľný význam a slúži len ako istý nástroj sociálnej politiky u zamestnávateľov. V treťom pilieri až na výnimky (ING, AXA) neexistujú indexové fondy,

zhodnotenie úspor je slabé, poplatky príliš vysoké, daňové úľavy pre sporiteľov sú len symbolické.

- Z pohľadu zjednodušenia správy dôchodkových fondov v druhom a treťom pilieri chýba možnosť ich súbežného spravovania, resp. zlúčenia v správcovských spoločnostiach.
- Drahá je i činnosť Sociálnej poisťovne. Chýba skutočne efektívna informatizácia jej chodu. Rozumné by bolo zlúčiť výber poisťného s výberom daní – preniesť agendu výberu poisťného na Finančnú správu. Súčasne by sa tak znížila miera byrokracie pre platiteľov poisťného.
- Vysoké sadzby odvodov. Sadzby na dôchodkové poistenie je možné plošne znížiť za predpokladu, že následný výpadok príjmov Sociálnej poisťovne bude nahrádzať štát z daňových príjmov (majetkové dane, DPH).
- Vysoké maximálne vymeriavacie základy. Sú nastavené vo výške 7-násobku priemernej mzdy, pričom pre výpočet dôchodku v prvom pilieri sa započítavajú len odvody do výšky 3-násobku priemernej mzdy.
- Diskutabilná miera solidarity zo strany nadštandardne zarábajúcich ľudí. Tá sa prejavuje v zmysle platného zákona trojakým spôsobom: Započítavaním zaplatených odvodov len do výšky 3-násobku priemernej mzdy, priemerným osobným mzdovým bodom ohraničeným hodnotou 3 a jeho výslednou redukciou o 32%. To spôsobuje „nechuť“ platiť odvody a vyhýbanie sa plateniu odvodov, na čo v konečnom dôsledku dopláca nielen Sociálna poisťovňa ale i systém zdravotného poistenia a štátny rozpočet v podobe nižších príjmov na dani z príjmov.
- Vysoké tzv. minimálne odvody SZČO. Ich minimálny vymeriavací základ je nastavený ako 50% priemernej mzdy, čo je napríklad vo vzťahu k nastaveniu minimálnych dôchodkov nespravodlivé (na získanie minimálneho dôchodku postačuje vymeriavací základ vo výške 24,1% priemernej mzdy daného roka).
- Pri platení odvodov neexistuje solidarita s nízkopríjmovými skupinami zamestnancov. Chýba systém odpočítateľnej položky obdobný NČZD pri dani z príjmov. Tzv. lacná práca je tak v dôsledku vysokej sadzby odvodov drahá.
- Pri platení odvodov nie sú diferencie medzi profesiami, ľahšou či ťažšou prácou. Zavedenie rozdielnej sadzby odvodov pre zamestnávateľov v závislosti od obťažnosti práce by prispelo k možnému skoršiemu odchodu do dôchodku, respektíve k vyšším dôchodkom pre ťažšie pracujúcich.

- Poistné, ktoré platí na dôchodkové poistenie štát napríklad za osoby starajúce sa o dieťa nezohľadňuje spravodlivo predošlý príjem danej osoby.
- Tzv. odvodová výnimka pre dlhodobo nezamestnaných nie je v praxi „oblíbená“, pretože síce umožňuje po dobu 1 roka faktické neplatenie odvodov ale zamestnanec súčasne nemá nárok na dávky.
- Úľavy pre študentov a dôchodcov majú „ostré“ ohraničenie (príjem 200 eur mesačne), je však faktom, že od roku 2021 sa to zavedením ročného zúčtovania odstráni.
- V systéme sociálneho poistenia doteraz neexistovalo ročné zúčtovanie odvodov. To sa síce zavádza od roku 2021 ale príslušný zákon obsahuje množstvo nedostatkov a bude sa musieť urýchlene opraviť.
- Výpočet sumy starobného dôchodku je nelogicky „posekaný“ po jednotlivých rokoch = princíp osobných mzdových bodov a výsledného priemerného osobného mzdového bodu. To nie je spravodlivé pre osoby, ktoré vo svojej kariére mali značný rozdiel medzi jednotlivými rokmi. Výpočet sumy starobného dôchodku treba postaviť na princípe „masy“ zaplatených odvodov na dôchodkové poistenie.
- Výpočet sumy starobného dôchodku z prvého piliera pre sporiteľov (občanov, ktorí si na dôchodok sporili v druhom pilieri) nie je správny – nezohľadňuje sa, že celá suma rezervného fondu bola od roku 2004 každý rok použitá na výplatu starobných dôchodkov a nezohľadňuje sa ani to, že na výplatu starobných dôchodkov sa každoročne použije časť prostriedkov z ďalších fondov sociálneho poistenia a celá dotácia štátu. Uvedené sa obdobne týka i inštitútu tzv. minimálneho dôchodku.
- Nespravodlivo je riešený výpočet starobného dôchodku pre pracujúcich invalidov.
- Minimálny dôchodok je postavený na filozofii pomerne veľkého počtu rokov dôchodkového poistenia, hoci s veľmi nízkym príjmom či v pozícii poistenca štátu. Je tak výhodný pre tých, čo mali najmenej 30 rokov príjem aspoň vo výške 24,1% priemernej mzdy. Nie je však výhodný pre ľudí, ktorí platili do systému menej ako 30 rokov hoci mohli mať niekoľko rokov veľmi vysoké príjmy a tak i odvody.
- Nie je spravodlivo riešený problém „rodinného“ dôchodku – spoločného dôchodku manželov. Klasické riešenie vo forme vdovských a vdoveckých dôchodkov nestačí.
- Problematické sa ukazuje nastavenie dôchodkového veku. Zakotvenie hornej hranice dôchodkového veku v Ústave SR komplikuje udržateľnosť dôchodkového systému pre

budúce vlády a pritom nerieši skutočnú podstatu problému - a to možnosť skoršieho čerpania dôchodku pre skupiny ľudí, ktorí si to objektívne zaslúžia, resp. potrebujú. Zamyslieť sa treba nad dolnou hranicou veku odchodu do dôchodku. Inštitút dôchodkového veku nie je možné zrušiť ale je možné ho nahradiť pružnejšie definovaným rozpätím dôchodkového veku (dnes je rozpätie dané len počtom vychovaných detí, budeme presadzovať zohľadnenie zdravotného stavu, zníženia schopnosti pracovať, resp. počtu rokov odpracovaných v rizikových kategóriách) – umožnením variabilného odchodu do dôchodku (pred či po dosiahnutí dôchodkového veku) zásadným zlepšením pravidiel pre čerpanie (predčasných) dôchodkov a výpočtu sumy starobného dôchodku podľa toho, kedy sa občan rozhodne požiadať o dôchodok.

Sociálne služby

- Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách ani po rozsiahlej novele platnej od začiatku roka 2018 nespĺňa požiadavky na moderný, zrozumiteľný a spravodlivý zákon o sociálnych službách. Zákon musí byť napísaný nanovo v úzkej súčinnosti s odborníkmi z praxe a samospráv. Napriek tomu že sa objem prostriedkov vyčlenených na sociálne služby od roka 2018 významne zvýšil, je naďalej nedostatočný.
- Nejasné či neexistujúce sú systémové pravidlá, ktoré by zaväzovali samosprávy na financovanie sociálnych služieb. Naďalej sú pri financovaní zariadení v nevýhodnom postavení neverejní poskytovatelia.
- Nedostatočne je financovaná terénna sociálna práca, práca opatrovateľov je finančne slabo ohodnotená, kamenné zariadenia nemajú dostatok financií nielen na odmeňovanie ale na samotné splnenie zákonných nárokov zamestnancov plynúcich im zo zákona o minimálnej mzde, Zákonníka práce, zákona o odmeňovaní pri výkone práce vo verejnom záujme
- Neexistuje jednotný systém posudkovej činnosti. Nie je doriešené prepojenie sociálnych služieb a poskytovania zdravotnej starostlivosti. Neexistuje jednotný register sociálnych služieb – kamenné zariadenia, terénne služby.

NAŠE NÁVRHY – DŮCHODKOVÝ SYSTÉM

Konfigurácia systému ako trojpilierového je správna a navrhujeme ju ponechať. Treba však zvážiť možné prepojenie, resp. sčasti zlúčenie správy dôchodkových účtov v druhom a treťom pilieri kvôli efektívnosti a vyšším výnosom pre sporiteľov. Na zváženie je zavedenie štátnej správcovskej dôchodkovej spoločnosti, ktorá by mohla byť dobrou konkurenciou doterajších správcovských dôchodkových spoločností.

Odvody

- Navrhujeme daňové zvýhodnenia akejkoľvek formy prispievania občana, resp. zamestnávateľa na dôchodok. Odvody a príspevky občana do Sociálnej poisťovne, do II. a III. piliera by mali občani znižovať základ dane v čo najvyššej miere, v ideálnom prípade bez akéhokoľvek obmedzenia či stropu a to vrátane odvodov platených dobrovoľne (do II. resp. III. piliera). Všetky odvody a príspevky zamestnávateľa by mali byť daňovo uznaným výdavkom zamestnávateľa.
- Navrhujeme zrušenie nezmyselných odvodov na invalidné poistenie pre osoby s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % (tzv. plní invalidi).
- Dávame na diskusiu diferencovanie výšky sadzby odvodov zamestnávateľa podľa obťažnosti profesie, resp. práce vykonávanej zamestnancom. Pri prácach v kategórii zdravotného rizika 3. a 4. a pri nočnej práci by mal zamestnávateľ platiť odvody vyššou sadzbou. Naopak pri prácach v 1. kategórii rizika by sa mali sadzby pre zamestnávateľa znížiť. Tá časť dôchodku, ktorá zamestnancovi plynie z práce vo vyššej kategórii rizika, by mu žiadnom prípade nemala byť „solidárne“ krátená.
- Rovnako na diskusiu dávame návrh na zavedenie odvodovej odpočítateľnej položky pre zamestnancov. Navrhujeme zrušenie (v praxi aj tak nevyužívanej) odvodovej výnimky pre dlhodobo nezamestnaných. Namiesto toho navrhujeme zavedenie (voliteľnej) odvodovej odpočítateľnej položky pre študentov, dôchodcov a dlhodobo nezamestnaných, resp. v znevýhodnených regiónoch. Táto výhoda by sa mohla týkať aj absolventov (napríklad v období prvého roka zamestnania), ZŤP, osôb starajúcich sa o dieťa a pracujúcich na čiastočný úväzok, matiek v období po návrate do zamestnania počas alebo tesne po skončení materskej a rodičovskej dovolenky. Zavádzanie týchto

výhod bude postupné, v závislosti od možností štátneho rozpočtu a prednostne v znevýhodnených regiónoch (okresy s najvyššou nezamestnanosťou).

- Tzv. minimálne odvody SZČO by sa mali znížiť. Tzv. minimálny vymeriavací základ by sa mal znížiť zo súčasných 50% priemernej mzdy na 30% priemernej mzdy a to v súlade s parametrami nároku na tzv. minimálny dôchodok.
- Navrhujeme zníženie maximálneho vymeriavacieho základu na odvody do Sociálnej poisťovne na 5-násobok priemernej mzdy.
- Od roku 2021 sa musí spustiť funkčný systém ročného zúčtovania sociálnych odvodov. Schválený zákon o zavedení ročného zúčtovania však vyžaduje okamžitú revíziu. Je možné uvažovať o oddialení ročného zúčtovania o jeden rok, pokiaľ by sa platenie odvodov presunulo na Finančnú správu.
- Navrhujeme zmeny pri platbách za poistencov štátu. Štát by mal za poistencov štátu (osoby starajúce sa o dieťa vo veku do 6 rokov, osobní asistenti, pracovní asistenti, osoby poberajúce opatrovateľský príspevok) platiť poistné na dôchodkové poistenie vo výške 30% priemernej mzdy (v nadväznosti parametrov pre nárok na minimálny dôchodok) avšak v prípade, že daná osoba predtým platila poistné sama, tak vo výške zistenej z predchádzajúcej mzdy danej osoby (najviac z dvojnásobku priemernej mzdy).
- Navrhujeme zjednodušenie platenia odvodov do Sociálnej poisťovne – osoba podliehajúca kompletnému sociálnemu poisteniu bude platiť jeden odvod do Sociálnej poisťovne, podobne jeden odvod bude platiť zamestnávateľ.
- Uvedené návrhy budú znamenať výpadok príjmov Sociálnej poisťovne. Pozitívnym efektom však bude zvyšujúca sa zamestnanosť v znevýhodnených okresoch, vyššie čisté príjmy rodín, osôb so zdravotným postihnutím, drobných živnostníkov, vyššia miera dobrovoľného sporenia na dôchodok. Výpadok príjmov SP bude nahrádzať štát z daňových príjmov (majetkové dane, vyšší výnos z DPH).

Dôchodkový vek

- Navrhujeme ponechať súčasnú filozofiu naviazania dôchodkového veku na strednú dobu dožitia ľudí. Spružnením možností odchodu do dôchodku však zoslabíme súčasnú dominantnú rolu dôchodkového veku. Rozpätie dôchodkového veku naviažeme nielen na počet vychovaných detí ale aj na objektívny zdravotný stav občana (mieru invalidity),

obdobie odpracované v kategóriách zdravotného rizika 3. a 4. Zlepšíme možnosti poberania predčasných dôchodkov (napr. pre invalidných občanov).

- Zvýhodníme občanov, pracujúcich po dosiahnutí dôchodkového veku.

Starobné dôchodky

- V prípade spoločenskej dohody budeme presadzovať zásadnú zmenu vzorca pre výpočet starobného dôchodku. Rozhodujúcou veličinou bude masa zaplatených odvodov občana vo fáze platenia odvodov. Rozumná miera solidarity v prvom pilieri zostane zachovaná. Pri výpočte dôchodku sa však musí v plnej miere zohľadniť tá časť odvodov, ktorú občan a zamestnávateľ platili za dobu zamestnania v „ťažkých“ profesiách.
- Obdobne navrhujeme zmenu filozofie minimálnych dôchodkov. Na ten bude mať občan nárok jednak pri dosiahnutí najmenej 30 rokov dôchodkového poistenia, jednak pri dosiahnutí určitej minimálnej zaplatenej sumy odvodov.
- Pri výpočte starobného dôchodku resp. minimálneho dôchodku zo Sociálnej poisťovne presadíme spravodlivý výpočet pre sporiteľov, objektívne zohľadňujúci skutočný pomer odvodov do Sociálnej poisťovne a príspevkov do druhého piliera.
- Zavedieme spravodlivý výpočet starobných dôchodkov pre poberateľov invalidných dôchodkov. Dnes je to tak, že poberateľ invalidného dôchodku má automaticky za každý rok priznaný osobný mzdový bod 0,3 – prvý problém je, že tu nehrá rolu percento poklesu schopnosti vykonávania zárobkovej činnosti – a k tomu sa pripočíta osobný mzdový bod určený z vymeriavacieho základu z pracovnej aktivity. Pokiaľ z takto určených osobných mzdových bodov zistený výsledný priemerný osobný mzdový bod nedosiahne úroveň priemerného osobného mzdového bodu zisteného pri vzniku invalidity, suma starobného dôchodku je presne taká istá ako keby invalid po vzniku invalidity nepracoval vôbec.
- Zavedieme rodinný dôchodok. Podľa vzoru bezpodielového spoluvlastníctva manželov – manželia majú v bezpodielovom spoluvlastníctve majetok, ktorý nadobudli počas manželstva – navrhujeme, aby dôchodkové práva manželov boli ich bezpodielovým spoluvlastníctvom. To bude výhodné najmä pre ženy, ktoré časť svojej kariéry obetovali na výchovu detí, respektíve pracovali v povolaniach s nižším príjmom. Pozitívny efekt pre ženy to bude mať i v prípade rozvodu manželstva.

- Na uľahčenie odchodu do dôchodku bez ohľadu na dôchodkový vek rozšírime možnosti čerpania (predčasných) dôchodkov. Vek pri čerpaní dôchodku bude mať nižšiu váhu ako v súčasnosti. Pri odchode do starobného dôchodku zvýhodníme občanov podľa miery invalidity. Pri relatívne skoršom odchode do dôchodku však bude musieť občan počítať s nižšou sumou mesačného dôchodku vypočítanou na základe predpokladaného veku dožitia občana. Naopak pri neskoršom odchode do dôchodku bude suma mesačného dôchodku vyššia ako v súčasnosti.

Sociálna poisťovňa

- Zo Sociálnej poisťovne urobíme inštitúciu pre ľudí. Zvýšime informovanosť občanov o ich nárokoch, zavedieme virtuálne dôchodkové účty.
- Uskutoční sa revízia informačných systémov, procesov, personálnych potrieb. Na základe toho prijmemo opatrenia na efektívne fungovanie Sociálnej poisťovne tak, aby správny fond bol určený maximálne do výšky 2% vybraného poistného. Réžiu Sociálnej poisťovne ďalej dokážeme znížiť po reforme verejnej správy a prechode výberu poistného na Finančnú správu. V Sociálnej poisťovni by tak zostala maximálne agenda dôchodkových dávok, prípadne dávok nemocenského a úrazového poistenia. Agenda poistenia v nezamestnanosti a garančného poistenia môže prejsť na úrady práce.

Druhý pilier

- V rámci možností štátneho rozpočtu budeme presadzovať postupný návrat výšky príspevkov do druhého piliera na pôvodných 9%.
- Zvýhodníme občanov ktorí si budú dobrovoľne prispievať na dôchodok a to jednak daňovými úľavami, jednak vyšším podielom zamestnávateľa na dôchodkovom sporení - za každé jedno percento, ktoré si pracujúci bude platiť dobrovoľne, odkloníme z odvodov zamestnávateľa jedno percento zo Sociálnej poisťovne do II. piliera.
- Zavedieme automatický vstup do druhého piliera (do indexového fondu) pre mladých ľudí s dobrovoľnou možnosťou vystúpenia do určitého veku.
- Znížime výšku poplatkov. Poplatok z výnosu v indexových fondoch zrušíme úplne.

- V spolupráci s odborníkmi na investovanie umožníme nové a variabilnejšie formy investovania v akciových fondoch.
- Umožníme sporenie v druhom pilieri pre deti sporiteľov. Sporiteľ sa bude môcť rozhodnúť, že časť jeho príspevkov pôjde na osobný dôchodkový účet jeho detí. Čo najdlhšia doba sporenia tak vytvorí predpoklady na vysoké zhodnotenie úspor.
- Umožníme čerpanie dôchodku z druhého piliera nezávisle na čerpaní dôchodku z prvého piliera. Dôchodok z druhého piliera tak bude možné čerpať už pred dosiahnutím dôchodkového veku.
- Zavedením systému štátnych garancií umožníme zvýšenie vyplácaných súm dôchodkov z druhého piliera.

Tretí pilier

- Zvýšime význam tretieho piliera vyšším daňovým zvýhodnením príspevkov zamestnanca i zamestnávateľa.
- V treťom pilieri podporíme zavádzanie indexových fondov a všeobecne rozšírime možnosti investovania, cieľom bude zjednotenie možností investovania, resp. fondov v druhom a treťom pilieri. Podporovať budeme opatrenia na zvýšenie konkurencie medzi správcovskými spoločnosťami a prípadne upravíme podmienky na vstup na trh pre nové spoločnosti.

Znížime poplatky.

- Správcovským spoločnostiam umožníme zlúčenie dôchodkových fondov v druhom a treťom pilieri čo by malo znamenať finančné úspory pri ich správe.
- Legislatívne zlepšíme ochranu úspor sporiteľov v prípade finančných problémov správcovských spoločností.

SOCIÁLNE SLUŽBY

- V spolupráci s renomovanými odborníkmi z praxe (zriaďovatelia, nezávislí odborníci, občianske združenia, samosprávy) pripravíme nový zákon o sociálnych službách. Súčasne pripravíme zákon o dlhodobej zdravotnej starostlivosti. Zjednotíme posudkovú činnosť.
- Sme si vedomí, že pre dobré fungovanie sociálnych služieb bude potrebné zvýšiť ich financovanie zo strany štátu.

Princípy:

- Viacdrojové financovanie občan – štát – samospráva – zdravotné poistenie - sociálne poistenie - daňové zvýhodnenia
- Občan bude mať nárok na príspevok od štátu výlučne na princípe stupňa odkázanosti
- Občan bude mať nárok na príspevok od samosprávy bez ohľadu na zriaďovateľa sociálnej služby (verejní, neverejní poskytovatelia)
- Občan bude mať nárok na príspevok len pri využití licencovanej sociálnej služby
- Licencované zariadenia, resp. služby budú musieť spĺňať kritéria dané zákonom na princípe kvality poskytovaných služieb, transparentnosti, efektívneho hospodárenia
- Zlepší sa mechanizmus kontroly plnenia povinností vyplývajúcich zo zákona
- Vytvorí sa jednotný register sociálnych služieb, v ktorom budú všetky pre občana kľúčové informácie o sociálnych službách na celom území SR
- Cieľom je vytvorenie uceleného a navzájom sa dopĺňajúceho systému poskytovania sociálnych služieb a dlhodobozdravotných služieb
- Preferovaná bude starostlivosť o občana v domácom prostredí
- Zlepšíme pokrytie terénymi sociálnymi službami (vo viac ako polovici okresov je podpriemerné)
- Zvýhodníme občanov starajúcich sa o svojho rodinného príslušníka (opatrovateľské príspevky, daňové zvýhodnenia, dávky zo sociálneho poistenia)

- Výška príspevkov štátu, resp. samospráv bude stanovená tak, aby zariadenia, resp. terénne služby dokázali naplniť požiadavky na kvalitu služieb a všetky zákonné nároky napríklad na výplatu miezd zamestnancov
- Finančné hodnotenie zamestnancov v sociálnych službách sa posilní tak, aby sa dosiahol návrat opatrovateliek zo zahraničia na Slovensko
- Vytvorí sa jednotný systém posudkovej činnosti, ktorý budú využívať Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, samosprávy a Sociálna poisťovňa
- Zníži sa počet čakateľov na sociálnu službu
- Cieľom je poskytnúť sociálnu službu všetkým, ktorí prejavia záujem a hlavne potrebu